

◀ پس از سکوت طولانی اما حالا در دولت چهاردهم زمه‌هایی از پیشبرد لایحه‌ای با موضوع منع خشونت علیه زنان شنیده می‌شود. با توجه به اینکه اذعان دارید این لایحه در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار گرفته در بخش دوم مصاحبه به رغم اینکه حدود ۱۴ سال از آغاز به کار تدوین اولیه لایحه می‌گذرد، با روی کار آمدن دولت دکتر پزشکیان در خصوص به سرانجام رسیدن آن چقدر می‌توانیم امیدوار باشیم؟

بله خوشبختانه اتفاقات خوبی در این حوزه افتاده است. موضوع لایحه تقریباً ۱۴ سال است که در رفت و آمد بین نهادهای مختلف قرار دارد. جا دارد، یادی کنیم از یکی از دست‌اندرکارانی که نسخه اول این لایحه را ۱۴ سال پیش نوشت. مرحوم شهید رازینی که چندی پیش متأسفانه به شهادت رسید، خیلی برای نگارش اولیه زحمت کشیده بودند. ایشان در نتیجه مشاهداتی که در دادگاه‌ها داشتند و با استناد و مواجهه با اتفاق‌هایی که در آن فضاها می‌افتاد، نقص قوانین را دیده بودند و پی برده بودند زمانی که قضات می‌خواهند، احکامی را صادر کنند، قوانین به اندازه کافی پیشگیرانه نیست یا به اندازه کافی جنبه بازدارندگی ندارد. اولین بار ایشان پیشنهاد تدوین لایحه‌ای در جهت حمایت از زنان و در دستور کار قراردادن آن را ارائه کرده بودند.

◀ پس این لایحه از ابتدا با هدف بازدارندگی و از جنس قضایی بوده است؟ البته در یک دوره هم شهید رئیسی دستور سرعت بخشی داده بودند، کمی از آن دوره بگویید.

از ابتدا جنس لایحه، جنس قضایی و کیفری بوده، اتفاقاً اولین بار هم قوه قضائیه پیشنهاد تدوین چنین لایحه‌ای را داد، بدین ترتیب که به معاونت زنان ریاست جمهوری پیشنهاد داده می‌شود و در ادامه در زمان مرحوم شهید رئیسی دوباره مطرح می‌شود. آن زمان، معاون زنان و خانواده رئیس‌جمهوری، خانم دکتر ابتکار بودند. با ایشان هم گفت‌وگو می‌شود و لایحه به جریان می‌افتد. هم زمان توافقی در خصوص همکاری بین دولت و قوه قضائیه در تدوین لایحه شکل می‌گیرد و پس از بارها رفت و برگشت، مواد لایحه از بیش از صد ماده که از ابتدا شروع شده بود به ۹۸ ماده کاهش پیدا می‌کند. در نهایت، نسخه نهایی سال ۱۳۹۹ تقدیم مجلس شورای اسلامی شد و کلیات آن در دستور کار قرار گرفت. در مجلس یازدهم نیز همان لایحه به

تصویب رسید و زمانی که قرار بود جزئیات آن در کمیسیون‌ها بررسی شود، عمر مجلس تمام شد.

◀ با آغاز کار دولت جدید چه اقدام جدیدی در جهت پیشبرد لایحه انجام شد؟ به محض روی کار آمدن دولت جدید، طبق روال، یک سری از لوایح باید در دستور کار قرار می‌گرفت و دولت باید به مجلس شورای اسلامی اعلام می‌کرد که لوایح از قبل مانده، استرداد شود، چرا که با گذشت زمان، بخش‌هایی از آن با تغییر شرایط جامعه باید تغییر کند. از این رو الزامی بود که لایحه دوباره در دستور کار قرار می‌گرفت. به این ترتیب ما دوباره همان لایحه‌ای را که سال ۱۳۹۹ با عنایتی که هم شهید رئیسی داشتند و هم

جناب آقای روحانی ترتیب اثر داده بودند، به مجلس شورای اسلامی فرستادیم و خواهش کردیم که این لایحه در دستور کار قرار گیرد. در حال حاضر دوباره این اتفاق افتاده است و جلسات اولیه‌ای هم در این رابطه تشکیل شده که ادامه دار هستند.

◀ پس با توضیحاتی که دادید، ممکن است دوباره شاهد تغییراتی در محتوا و جزئیات لایحه باشیم؟ ممکن است وجوهی به آن اضافه شده یا کم شود. به تازگی این اتفاق افتاده و نمی‌توان از جزئیات پیشبرد روند آن حرف زد. در هر حال امیدواریم که روندی که در حال طی شدن است، در نهایت منجر به این شود که پیشگیری مورد نیاز در جامعه اتفاق افتد.

◀ بدون شک این لایحه به تنهایی نمی‌تواند همه مشکلات مربوط به آسیب‌های حوزه زنان را حل کند، نظر شما در این خصوص چیست و آیا معاونت زنان حرکتی در راستای فرهنگسازی خواهد کرد یا اینکه برنامه‌ای مدون به لحاظ هم قضایی و هم فرهنگی در این باره دارید؟ مسأله حقوق زنان فقط در لایحه حقوقی نباید دیده شود. وجه دیگر و مهم این موضوع، کنترل خشونت و پیشگیری از خشونت علیه زنان در اشکال مختلف است که اتفاقاً در معاونت زنان و خانواده ریاست جمهوری هم به این موضوعات توجه ویژه‌ای می‌شود. مسائل زنان خیلی وسیع‌تر و گسترده‌تر از نگاه حقوقی صرف است و باید از ابعاد دیگر مانند ابعاد فرهنگی هم حمایت از زنان شکل بگیرد. در همین خصوص حدود ماه گذشته با اعضای فراکسیون زنان مجلس شورای اسلامی جلسه‌ای برگزار کردیم. از اعضای دولت، معاون حقوقی دولت، معاون پارلمانی وزیر محترم دادگستری و خود من در این جلسه حضور داشتیم. در آن نشست

حقوق زنان

مسأله حقوق زنان فقط در لایحه حقوقی نباید دیده شود. وجه دیگر و مهم این موضوع، کنترل خشونت و پیشگیری از خشونت علیه زنان در اشکال مختلف است که اتفاقاً در معاونت زنان و خانواده ریاست جمهوری هم به این موضوعات توجه ویژه‌ای می‌شود. مسائل زنان خیلی وسیع‌تر و گسترده‌تر از نگاه حقوقی صرف است و باید از ابعاد دیگر مانند ابعاد فرهنگی هم حمایت از زنان شکل بگیرد